

Estaboån - WA19829163 / SE654138-145639

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Örebro - 18
Typ	Preliminär vattenförekomst	Kommun	Askersund - 1882
Distrikt	3. Norra Östersjön - SE3	Längd (km)	3,4
Huvudavrinningsområde	Nyköpingsån - SE65000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA19829163>

Länk till tidigare vatten

Denna vattenförekomst ingick tidigare i följande vattenförekomster eller övriga vatten

Miljökvalitetsnorm**Ekologisk status**

Version: Beslutad

Kvalitetskrav
 God ekologisk status 2027

Den ekologiska statusen i ytvattenförekomsten har klassificerats till måttlig, otillfredsställande eller dålig och Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljökvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2027 (4 kap 9 § vattenförvaltningsförordningen och 3 kap 1 § andra stycket NFS 2008:1). Det är tekniskt omöjligt att uppnå god ekologisk status till 2015 eller 2021 eftersom en eller flera vattenförekomster uppströms har miljökvalitetsnormen god ekologisk status med tidsfrist till 2027. Om alla möjliga och rimliga åtgärder vidtas förväntas god ekologisk status uppnås 2027.

Motivering till kvalitetskrav

▲ Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Morfologiska förändringar

Vattendraget är rensat till förmån för ett markavvattningsföretag som har rättighet och skyldighet att rensa för att bevara nuvarande förhållanden. Problemen kan åtgärdas genom restaureringsinsatser. Tidsundantag till 2021 är fastställt eftersom restaurerings-, tillsyns- och omprövningsprocesser är tids- och resurskrävande.

Övergödning

Det är tekniskt omöjligt att uppnå god ekologisk status med avseende på näringsämnen till 2021 eftersom en eller flera vattenförekomster uppströms har tidsundantag till 2027. Åtgärderna för denna vattenförekomst behöver emellertid genomföras till 2021 för att god ekologisk status ska kunna nås till 2027.

Kemisk ytvattenstatus**Kvalitetskrav**
 God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre strängt krav

Bromerad difenyleter

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Statusklassning

Status ?

- Ekologisk status
- Tillkomst/härkomst
- Kemisk status
- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen

Klassificering

- Otillfredsställande
- Naturlig
- Uppnår ej god
- Ej klassad

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Påväxt-kiselalger	 Ej klassad
IPS-index för Kiselalger	 Ej klassad
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	 Ej klassad
Bottenfauna	 Otillfredsställande
ASPT	 God
DJ-index	 Otillfredsställande
MISA	 Hög
Fisk	 Ej klassad
Fisk i rinnande vatten (VIX)	 Ej klassad

Ekologisk status - Fysikalisk kemiskt

Allmänna förhållanden Fys-kem	 Måttlig
Näringsämnen	 Måttlig
Försurning	 God
Särskilda förorenande ämnen	 Ej klassad
Icke syntetiska ämnen	 Ej klassad
Koppar	
Zink	
Syntetiska ämnen	 Ej klassad
PFOS - Perfluoroktansulfonsyra och dess derivater	

Ekologisk status - Hydromorfologi

Hydromorfologi	 Ej klassad
Konnektivitet i vattendrag	 Hög
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	 Hög
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	 Ej klassad
Hydrologisk regim i vattendrag	 God
Specifik flödesenergi i vattendrag	 Ej klassad
Volymavvikelse i vattendrag	 God
Avvikelse i flödets förändringstakt	 Ej klassad
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	 Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	 Otillfredsställande
Vattendragsfårans form	 Otillfredsställande
Vattendragets planform	 Otillfredsställande
Vattendragsfårans bottensubstrat	 Ej klassad
Död ved i vattendrag	 Ej klassad

Strukturer i vattendraget	☐ Otillfredsställande
Vattendragsfårans kanter	☐ Ej klassad
Vattendragets närområde	☐ Hög
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	☐ Ej klassad

Hydromorfologi cykel 1 2004-2015

Kontinuitet

Förekomst av artificiella vandringshinder

Fragmenteringsgrad

Barriäreffekt

Hydrologisk regim vattendrag

Regleringsgrad för vattendrag

Antal flödestoppar per år

Variationskoefficient för dygnsflöden

Förändrad medelhögvattnenföring

Reducerad medellågvattnenföring

Morfologiska förhållanden

Rättnings- /kanaliseringsgrad

Andel rensad sträcka

Antal vägövergångar

Markanvändning i närmiljön

Markanvändning i delavrinningsområdet

Död ved/Antal vedbitar

Antal diken per km

Kemisk status

Prioriterade ämnen	☐ Uppnår ej god
Bekämpningsmedel	
Industriella föroreningar	
Bromerad difenyleter	☐ Uppnår ej god
Tungmetaller - grupp	☐ Uppnår ej god
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	☐ Uppnår ej god
Övriga föroreningar	

Miljöproblem och påverkanskällor

Miljöproblem ?

	Klassificering
1. Övergödning och syrefattiga förhållanden	☐ Ja
2. Miljögifter	☐ Ja
3. Försurning	☐ Nej
4. Förändrade habitat genom fysisk påverkan	☐ Ja
4.1 Flödesförändringar	☐ Nej
4.2 Konnektivitetsförändringar	☐ Nej
4.3 Morfologiska förändringar	☐ Ja
5. Främmande arter	
6. Annat betydande miljöproblem	

Påverkanskällor ?

	Klassificering
1. Punktkällor	Betydande påverkan
1.1 Punktkällor, reningsverk - generellt	Betydande påverkan
2. Diffusa källor	Betydande påverkan
2.1 Diffusa källor - Urban markanvändning	Betydande påverkan
2.2 Diffusa källor - Jordbruk	Betydande påverkan
2.5 Diffusa källor - Enskilda avlopp	Betydande påverkan
2.6 Diffusa källor - Andra relevanta	
2.6.3 Atmosfärisk deposition	Betydande påverkan
3. Vattenuttag	
4. Flödesreglering och morfologiska förändringar	
5. Fysiska förändringar av sjöar och vattendrag	Betydande påverkan
5.1 Fysiska förändringar vattendrag - Fysiska förändringar av vattendragsfåra	Betydande påverkan
5.1.4 Fysiska förändringar av vattendrag - Rensning av vattendrag för upprätthållande av markavvattning	Betydande påverkan
7. Annan morfologisk påverkan	
8. Annan signifikant påverkan	

Förbättringsbehov

Förbättringsbehoven anger den effekt som behöver uppnås för att miljö kvalitetsnormen för en vattenförekomst skall kunna följas. Där det finns kunskap om vilka miljöproblem samt vilken påverkan som orsakat den försämrade statusen anges även dessa. För att uppnå förbättringsbehovet behöver åtgärder genomföras men förbättringsbehovet anger inte vilken åtgärd som är lämpligast.

ID	Parameter	Storlek	Miljöproblem	Påverkan
VISSIMPROVEMENT0000921	Strukturer i vattendraget	1,4 ha	4.3 Morfologiska förändringar	

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (17 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Anpassad skyddszon - hög erosionsrisk vid WA19829163	Anpassad skyddszon - hög erosionsrisk	Estaboån	Minskning Totalfosfor 1 kg/år	0,03 ha	2021 - 2027		

Anpassad skyddszon - hög erosionsrisk vid WA19829163	Anpassad skyddszon - hög erosionsrisk	Estaboån	Minskning Totalfosfor 1 kg/år	0,03 ha	2021 - 2027
Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk vid WA19829163	Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk	Estaboån	Minskning Totalfosfor 11 kg/år	0,3 ha	2021 - 2027
Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk vid WA19829163	Anpassad skyddszon - medel erosionsrisk	Estaboån	Minskning Totalfosfor 11 kg/år	0,3 ha	2021 - 2027
Biotopåterställning	Estaboån	Estaboån			-
Förbättrad dagvattenhantering genom tillsyn och planering - Åsbro	Dagvattenåtgärder	Estaboån	Minskning Totalkväve kg/år Minskning Totalfosfor kg/år	12 ha	2022 - 2027
Fånggrödor med värnedbrukning vid WA19829163	Fånggrödor med värnedbrukning	Estaboån	Minskning Totalkväve 59 kg/år	62 ha	2027 - 2033
Fånggrödor med värnedbrukning vid WA19829163	Fånggrödor med värnedbrukning	Estaboån	Minskning Totalkväve 59 kg/år	62 ha	2027 - 2033
Fiskväg/utrivning Tibon-Bladsjön	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6541936 - 1455121		2,7 m	-
Precisionsgödsling vid WA19829163	Precisionsgödsling	Estaboån	Minskning Totalkväve 53 kg/år	100 ha	2021 - 2027
Precisionsgödsling vid WA19829163	Precisionsgödsling	Estaboån	Minskning Totalkväve 53 kg/år	100 ha	2021 - 2027
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Estaboån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Estaboån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Estaboån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027
Rådgivning till jordbruksverksamhet	Rådgivning - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Estaboån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027
Tillsyn på jordbruksverksamhet	Tillsyn - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Estaboån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027
Tillsyn på jordbruksverksamhet	Tillsyn - Jordbruk och trädgårdsföretag samt djurhållande verksamheter	Estaboån	Minskning Totalfosfor kg/år	1 st	2021 - 2027

Risk

Risken för att en miljö kvalitetsnorm inte följs och att en god miljöstatus inte uppnås ,

Klassificering

Riskbedömning ?

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status inte uppnås 2015

Risk att Kemisk status (exklusive kvicksilver) inte nås till 2015

Risk att Ekologisk status/potential inte uppnås 2021

■ Risk

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021

■ Risk

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Estaboån 462	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Bottenfauna i vattendrag		Estaboån 462
Estaboån 462	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Vattenkemi i vattendrag		Estaboån 462
Estaboån 462	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Kiselalger i vattendrag		Estaboån 462
Åsasjön	NMÖ, Sjöar omdrevsstationer	Omdrevssjöar vattenkemi	654108-145733	Åsasjön
Estaboån 2	SRK, Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund	Hydrografi och närsalter	T25	Inflöde Tisaren
Estaboån 2	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Vattenkemi i vattendrag		Estaboån 2
Estaboån 2	SRK, Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund	SRK påväxt i rinnande vatten - kiselalgsanalys	T25	Inflöde Tisaren
Estaboån 3	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Vattenkemi i vattendrag		Estaboån 3
Estaboån 5	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Bottenfauna i vattendrag		Estaboån 5
Estaboån 5	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Vattenkemi i vattendrag		Estaboån 5
Estaboån 5	RMÖ, Ytvattenförekomster, Örebro län	Kiselalger i vattendrag		Estaboån 5

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet

Typindelning

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Vattendrag	V4SYN
Vattenkategori	Vattendrag
Limnisk ekoregion/Kustvattentyp	Sydöst, söder om norrlandsgränsen, inom vattendelaren till Östersjön, under 200 m.ö.h.
Avrinningsområde	Liten: ≤ 100 km ²
Färg (Humus)	Ja - >50 mgPt/l
Bakgrundsalkalinitet	Nej - ≤ 1,0 mekv Alk

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version	Datum
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016_4	2019-05-16 08:57

Cykel	Vattentyp
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)	Preliminär vattenförekomst
Förlängning av förvaltningscykel 2	Preliminär vattenförekomst
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)	Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Örebro

E-post T-DL-beredningssekreterariatet@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/orebro/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/index.aspx>